

Tid til samvær

Børn- og Familieafdelingen
Anlægsvej 4
5592 Ejby
Tlf. 8888 5283
www.middelfart.dk

Middelfart
KOMMUNE

Tidlig indsats

Denne pjece er udarbejdet i forbindelse med projekt tidlig indsats- 2½ års besøg i 2005.

Tale

Helt fra spæd lytter barnet til din stemme og udvikler allerede der dets eget sprog. Derfor er det vigtigt, at du taler med dit barn, og fortsætter med det gennem hele opvæksten. Det giver et rigere sprog.

- Lad barnet have rolige omgivelser, når I snakker sammen, så det kan høre sine forældres stemmer.
- Husk på, at din sprogtone og de ord, du bruger, skaber en stemning, som ofte huskes bedre end det, der siges.
- Hold øjenkontakt med barnet.
- Tal langsomt, så barnet kan høre lydene i de enkelte ord.
- Tal til barnet og giv det tid til at svare. Barnet svarer som spæd først med fagter og mimik, senere med pludren og smil og til sidst med ord.
- Fortæl om dig selv, hvad du har lavet i dag, i går eller, da du selv var barn.

Når den voksne fortæller, vil barnet også selv begynde at fortælle.

Lyt

Det med at lytte til dit barn er lige så vigtigt som at tale til dit barn. Barnet får selvtillid og fornemmer nærvær, som er med til at give barnet mod på "prøve sprogets grænser af".

- Vær nærværende, undgå afbrydelser (sluk mobiltelefonen), når barnet fortæller.
- Giv barnet ro til at fortælle. Ret ikke, men gentag ordet korrekt i jeres fortsatte samtale.
- Sluk for TV og radio. Baggrundsstøj forstyrrer.

Leg

Leg er rigtig vigtig for barnets videre læring. Igennem legen lærer barnet om sig selv og sin omverden samt udvikler sit ordforråd.

- Syng sange med fagter og lav rim og remser. Gentagelser styrker hukommelsen.
- Spil billedlotteri, puslespil og huskespil sammen med barnet. Sæt ord på det I gør, når I spiller.
- Spil bold, leg hoppe-, kravle-, krybe- og tumlelege.

Læs

Højtlesning er en vej til et rigere sprog for barnet, og også for den, der læser højt. Det at "kigge billeder" er også en form for højtlesning. Man fortæller, hvad man ser, og man er sammen om en bog. Højtlesning af billeder giver en oplevelse af ords og billeders samspil og giver barnet lyst til at opbygge sætninger.

- Dit barn elsker gentagelser.
- Giv barnet mulighed for at snakke om historien. Gennem snak og fortælling lærer barnet at formulere sig.
- Peg i teksten, det styrker den fælles opmærksomhed. Hermed lærer barnet også at se ordene og følge læseretningen.
- Læs langsomt, så barnet kan nå at tænke over indholdet, undre sig og stille spørgsmål.
- Vælg ikke for svære bøger.

Børn, der får læst en historie hver dag, får en god start og nogle gode forudsætninger for senere selv at lære at læse.

Legeskrivning

Barnets lyst til at læse og skrive udvikles helt fra det er ganske lille. Højtlesning er en vigtig del, men også tegning er med til at udvikle barnets interesse for at læse og skrive.

- Lad barnet "legelæse".
- Lad barnet lave tegninger og fortælle historier til.
- Lad barnet fortælle, hvad det har tegnet, og skriv på tegningen nøjagtigt, hvad barnet fortæller. Klips evt. nogle sider sammen, og barnet har lavet/skrevet sin egen bog.
- Tilbyd blyant og farver til barnets højre hånd og respekter, hvis barnet vælger at bruge venstre hånd.
- Skriv indkøbssedler med dit barn.
- Skriv breve og kort sammen med dit barn.

Motorik

Dit barn elsker at bevæge sig, og barnets lege er med til at udvikle dets motorik og sprog. En god motorik er med til at give dit barn selvtillid og eventyrlyst. Men barnet udvikles kun i de perioder, hvor det er klar til det. Derfor er det vigtigt, at du respekterer, at barnet kan være træt og uoplagt til motorisk aktivitet.

- Barnet lærer af dig, og dets motorik udvikles i samspil med dig.
- Det er aldrig for sent at lære at kravle. Barnet kan lære at kravle efter det har lært at gå.
- Vær ikke bange for at lade barnet udforske sine motoriske muligheder, men man skal selvfølgelig gribe ind, hvis situationerne bliver farlige for barnet.
- Introducer også nye materialer for barnet. Inddrag barnet, når der skal bages og laves mad. Det er sjovt og dejligt at smage på dejen og maden.
- Svømning er godt og sjovt for barnet og jer forældre.
- Brug årstiderne til at lade barnet mærke sne, hagl, regn, kulde og varme. På den måde får de en fornemmelse af deres egen krop.
- Lad dit barn gå selv og få mulighed for at lære at cykle. Brug kun klapvogn, cykelstol eller lignende, når barnet ikke kan gå selv.
- Når du handler ind, så lad dit barn hjælpe til med at finde varer og komme i kurven.

Udarbejdet af:

Talehørekonsulent Gerda Verdoner og
Sundhedsplejerske Inge-Lise Sejersbøl Christensen.